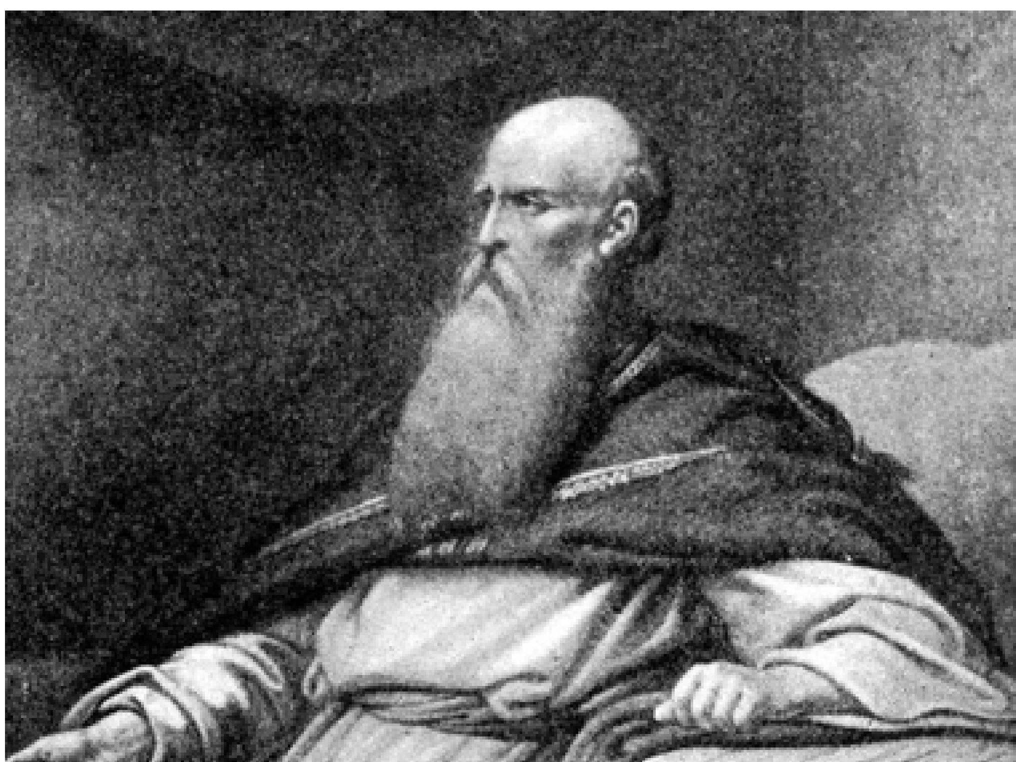
Izvađeno iz:
Rječnik biblijske teologije, Xavier Leon-Dufour, Kršćanska sadašnjost, Zagreb,1993.

U rječniku se koriste biblijski citati (samo kratice iz pokoncilske Biblje u izdanju Kršćanske sadašnjosti).

Biblijski tekstovi preuzeti su iz internetskog izdanja Velike biblijske konkordancije: http://www.intratext.com/IXT/SCR0002/_P1.HTM

Tekst iz rječnika je napisan **podebljanim ili masnim slovima.**

U rječniku i u Bibliji se koristi ime Jahve koje je ovdje zamijenjeno imenom Gospodin.

Abraham (detalj slike "Abraham, Sara i Hagara", Charles Foster, 1897.)

Slika je u javnom vlasništvu (public domain)
https://armstronginstitute.org/806-what-does-the-name-abraham-really-mean

STAROST

Dugo živjeti želja je svakoga koji živi sretno usred svojih dobara; starost može biti bogata iskustvom i mudrošću, ali ona može biti i teret za nesretnika srvana godinama i na izmaku strpljivosti (Sir 41,1 sl).

(Sir 41,1 sl)
O smrti, kako je gorka pomisao na te čovjeku koji živi sretno i usred dobara svojih, čovjeku koji živi spokojno i u svemu napreduje i još ima snage uživati raskoš! (2) O smrti, odluka je tvoja dobrodošla čovjeku ubogu i bez snage, istrošenu starcu, izmorenu brigama, nevjeričnu i na kraju strpljivosti.

Tako starost dobiva različit smisao, već prema tome da li se javlja kao put zalaza prema smrti ili kao put napredovanja prema vječnoj sreći.

1. ***Dug život i približavanje smrti*****. - Ma i ugrožen smrću, život je ipak Božji dar; poželjan je dakle dug život; on je obećan onome tko štuje roditelje (Izl 20,12),**

(Izl 20,12)
(12) Poštuj oca svoga i majku svoju da imadneš dug život na zemlji koju ti da Gospodin, Bog tvoj.

on je kruna pravednika (Izr 10,27; 16,31),

(Izr 10,27)
(27) Strah Gospodnji umnaža dane, a opakima se prekraćuju godine.

(Izr 16,31)
(31) Sijede su kose prekrasna kruna, nalaze se na putu pravednosti.

koji tako doživljava radost da vidi sinove sinova svojih (Izr 17,6).

(Izr 17,6)
(6) Unuci su vijenac starcima, a sinovima ures oci njihovi.

Poput Abrahama nasićena danima (Post 25,8),

(Post 25,8)
(8) Zatim Abraham preminu, umrije u sretnoj dobi - star i pun godina - te bi pridružen svojim precima.

pravednik nakon sretne i svježe starosti (Ps 92,15)

(Ps 92,15)
(15) Rod donose i u starosti, sočni i puni svježine:

može umrijeti u miru, svjestan da mu je život bio ispunjen (Post 15,15; Tob 14,1; Sir 44,14).
(Ispravno je Tob 14,2 sl. -napomena Milan Kušnjačić).

(Post 15,15)

(15) A ti ćeš k ocima svojim u miru poći, u sretnoj starosti bit ćeš sahranjen.

(Tob 14,2 sl)
(2) Bilo mu je pedeset i osam godina kad je oslijepio, a poslije osam godina opet je progledao. Nastavio je dijeliti milostinju i sveudilj se bojao Gospoda Boga te ga hvalio. (3) Doživio je duboku starost. Na samrti dozva k sebi sina i sinove sina svoga te kaza Tobiji: "Sinko, uzmi djecu svoju: evo, ostario sam i već sam blizu da se odijelim od života.

(Sir 44,14)
(14) u miru počivaju tijela njihova i ime živi za sva pokoljenja;

No, biva i da smrt bude nekom vrstom izbavljenja (Sir 41,2),

(Sir 41,2)
(2) O smrti, odluka je tvoja dobrodošla čovjeku ubogu i bez snage, istrošenu starcu, izmorenu brigama, nevjeričnu i na kraju strpljivosti.

kad starac osjeća kako mu malakšu sile (Ps 71,9; Prop 12,5)

(Ps 71,9)
(9) Ne zabaci me u starosti: kad mi malakšu sile, ne zapusti me!

(Prop 12,5)
(5) Kad je put uzbrdo muka i svaki izlazak prijetnja; a badem je u cvatu, i skakavac ne skače više, i koprov plod puca, jer čovjek ide u svoj vječni dom! A narikače već se kreću ulicama.

i kako mu ništa više ne prija (2 Sam 19,36).

(2 Sam 19,36)
(36) Sada mi je osamdeset godina; mogu li još razlikovati što je dobro a što zlo? Može li tvojem sluzi još goditi što jede i pije? Mogu li još slušati glas pjevača i pjevačica? Zašto bi tvoj sluga bio još na teret mome gospodaru kralju?

2. *Dugo iskustvo i rast u mudrosti*. - Visokoj dobi i iskustvu što ga ona donosi svi su narodi odavali poštovanje [vlast]; starine su i u Bibliji na čelu zajednica (Izl 3,16; 18,12; 2 Sam 5,3; Ezr 6,7; Dj 11,30; 15,4).

(Izl 3,16)
(16) "Idi, skupi starješine Izraelaca pa im kaži: 'Gospodin, Bog otaca - Bog Abrahamov, Izakov i Jakovljev - objavio mi se i rekao mi: Pohodio sam vas i razabrao što vam se čini u Egiptu.

(Izr 18,12)
(12) Zatim Jitro, Mojsijev tast, prinese Bogu žrtvu paljenicu i prinos. Uto dođe Aron i sve izraelske starješine da s Mojsijevim tastom blaguju gozbu pred Bogom.

(2 Sam 5,3)
(3) Tako dođoše sve izraelske starješine kralju u Hebron, a kralj David sklopi s njima savez u Hebronu pred Gospodinom; i pomazaše Davida za kralja nad Izraelom.

(Ezr 6,7)

(7) Pustite neka taj Dom Božji grade upravitelji i starješine židovske. Dom Božji treba sagraditi na njegovu prvotnom mjestu.

(Dj 11,30)
(30) To i učiniše te poslaše starješinama po Barnabi i Savlu.

(Dj 15,4)
(4) Kada pak stigoše u Jeruzalem, primi ih Crkva, apostoli i starješine. Ispripovjediše što sve Bog učini po njima.

Iako su neki starci sablažnjivo razbludni i nepravedni (Sir 25,2; Dn 13,5),

(Sir 25,2)
(2) A tri vrste ljudi mrzi duša moja i veoma mi je oduran život njihov: ohol siromah i lažljiv bogataš i razbludan starac koji nema razbora.

(Dn 13,5)
(5) One godine izabraše za suce dva starca iz naroda. O takvima reče Gospod: "Bezakonje izađe iz Babilona po starješinama, sucima koji su se smatrali upravljačima naroda."

sijeda kosa zaslužuje poštovanje (Lev 19,32; 1 Tim 5,1 sl)

(Lev 19,32)
(32) Ustani pred sijedom glavom; poštuj lice starca; boj se svoga Boga. Ja sam Gospodin!

(1 Tim 5,1 sl)
Na starca se ne otresaj, nego ga nagovaraj kao oca, mladiće kao braću, (2) starice kao majke, djevojke kao sestre - u svoj čistoći.

i sinovi moraju priskočiti u pomoć ostarjelim roditeljima (Sir 3,12).

(Sir 3,12)
(12) Sine moj, pomozi oca svoga u starosti i ne žalosti ga za života njegova.

Zbog svoje mudrosti (Sir 25,4 sl)

(Sir 25,4 sl)
(4) Kako lijepo pristaje sijedoj kosi zdrava rasudba i starcima savjet znalački! (5) O, kako je lijepa mudrost u staraca i promišljen savjet odličnika! (6) Veliko je iskustvo kruna starcima, i strah je Gospodnji istinska slava njihova.

i kao svjedok predaje, starac smije vlasno govoriti; ali neka to čini odmjereno (Sir 32,3; 42,8).

(Sir 32,3)
(3) Govori, starče, jer ti dolikuje, ali odmjereno, i ne prekidaj glazbu.

(Sir 42,8)
(8) Ne stidi se ukoriti glupana ili luđaka ili ishlapjela starca koji raspravlja s mladićima. Tako ćeš pokazati kako si uistinu obrazovan, i svi će ti odobravati.

Starima, naime, prijeti jedna opasnost: da se zatvore svakoj novini umjesto da ostanu otvoreni istini; ta lažna vjernost predaji navela je starješine naroda da se svrstaju na stranu Kristovih neprijatelja, koga će oni vrijeđati na križu (Mt 15,2-6; 27,1.41).

(Mt 15,2-6)
(2) "Zašto tvoji učenici prestupaju predaju starih? Ne umivaju ruku prije jela!" (3) On im odgovori:
"A zašto vi prestupate zapovijed Božju radi svoje predaje? (4) Ta reče Bog: *Poštuj oca i*
majku! I: *Tko prokune oca ili majku, smrću neka se kazni!* (5) A vi velite: 'Rekne li tko ocu ili majci:
Pomoć koja te od mene ide neka bude sveti dar, (6) ne treba da poštuje oca svoga ni majku svoju.'
Tako dokinuste riječ Božju radi svoje predaje.

(Mt 27,1.41)
A kad objutri, svi su glavari svećenički i starješine narodne održali vijećanje protiv Isusa da ga pogube.
(41) Slično i glavari svećenički s pismoznancima i starješinama, rugajući se, govorahu:

Prema tomu, broj godina nije dostatan da starac bude dostojan časti što mu se iskazuje; štoviše, mudrost može pripasti i mladosti (Ps 119,100; Mudr 4,8 sl. 16),

(Ps 119,100)
(100) Razumniji sam i od staraca jer tvoje čuvam naredbe.

(Mudr 4,8 sl)
(8) Jer duljina dana ne čini starost časnom niti se ona mjeri brojem godina. (9) Već razboritost - to
su sjedine ljudske, i krepostan život - zrela starost.
(16) A pravednik koji umire osuđuje žive bezbožnike i prijevremeno dokončana mladost produženu starost opakih.

i da bi ušli u Kraljevstvo, svi moraju prihvatiti to Kraljevstvo poput malene djece (Mk 10,15).

(Mk 10,15)
(15) Zaista, kažem vam, tko ne primi kraljevstva Božjega kao dijete, ne, u nj neće ući."

Neka dakle ostarjeli kršćani slijede savjete starog Pavla (Flm 9)

(Flm 9)
(9) poradi ljubavi radije molim, kakav već jesam, Pavao, starac, a sada i sužanj Krista Isusa.

i neka sjaju svojim vrlinama (Tit 2,2-5).

(Tit 2,2-5)
(2) starci da budu trijezni, ozbiljni, razumni, zdrave vjere, ljubavi, postojanosti; (3) starice isto tako
- vladanja kakvo dolikuje svetima: ne klevetnice, ne ropkinje mnogog vina, nego učiteljice dobra
(4) da urazumljuju mlađe neka ljube svoje muževe, djecu, (5) neka budu razumne, čiste, kućevne,
dobre, podložne svojim muževima da se riječ Božja ne bi pogrđivala.

Starost je napokon simbol vječnosti; Vječni se ukazuje Danielu u liku starca (Dn 7,9),

(Dn 7,9)
(9) Gledao sam: Prijestolja bjehu postavljena i Pradavni sjede. Odijelo mu bijelo poput snijega;

vlasi na glavi kao čista vuna. Njegovo prijestolje kao plamenovi ognjeni i točkovi kao žarki oganj.

a u Otkrivenju dvadeset i četiri starca simboliziraju Božje dvorjanike koji mu vječno pjevaju slavu (Otk 4,4; 5,14...).

(Otk 4,4)
(4) Uokolo prijestolja dvadeset i četiri prijestolja, a na prijestolja sjedoše dvadeset i četiri starješine, obučene u bijele haljine, sa zlatnim vijencima na glavi.

(Otk 5,14)
(14) I četiri bića ponavljahu: "Amen!" A starješine padnu ničice i poklone se.

- sastavio Milan Kušnjačić, 19. listopada 2023.